

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101053

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федосеева Олена Станіславівна

2. Fedosieieva Olena Stanislavivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-05-2021

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: проспект Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 17.600.024

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: проспект Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010741

Місцезнаходження: проспект Маяковського, буд. 26, м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Прогностична та клініко-діагностична значимість взаємодії генетичних та середовищних факторів в реалізації бронхіальної астми у дітей
2. Prognostic and clinical-diagnostic significance of the interaction of genetic and environmental factors in the implementation of bronchial asthma in children

Реферат:

1. Наукова робота присвячена удосконаленню діагностики бронхіальної астми на підставі вивчення поліморфізму генів колагену COL1A1_1 (rs1107946), гена ACTN3 (actinin, alpha 3) rs1815739, інтерлейкіну-4 (C-589T) та альдокеторедуктази 1 (Glu77Gly) шляхом визначення їх патогенетичної ролі в розвитку порушення функції зовнішнього дихання у дітей з бронхіальною астмою та особливостей клінічного перебігу захворювання з урахуванням середовищних факторів. В роботі наведені дані обстеження 120 дітей від 8 до 17 років, 11 місяців, 29 днів (середній вік 14,01 ± 0,24 років) серед яких 95 дітей з бронхіальною астмою, які перебували на стаціонарному лікуванні в алергологічному відділенні КНП «Міська дитяча лікарня № 5» ЗМР, та група контролю - 25 умовно здорових дітей, репрезентативна за віком. Всі групи були порівняні за віком та

статтю ($p > 0,05$), оглянуті лікарями (дитячим алергологом та лікарем-педіатром), які при встановленні відповідного діагнозу керувались даними загально-клінічних та інструментальних обстежень та вимогами чинних наказів МОЗ України. За результатами анкетування, аналізу побутових умов проживання, клініко-анамнестичних даних, оцінки фізичного розвитку дітей, лабораторних показників було встановлено, що 27,36 % дітей мали інтермітуючий перебіг захворювання. У 34,7 % пацієнтів відзначався легкий персистуючий перебіг бронхіальної астми. Середньо-тяжкий персистуючий перебіг захворювання реєструвався у 32,63 %, тяжкий персистуючий перебіг - у 5,2 % дітей, хворих на бронхіальну астму. Встановлено, що 26,36 % дітей з бронхіальною астмою, мали контрольований перебіг, а у 73,63 % хворих реєструвався неконтрольований перебіг захворювання. Кількість хлопчиків, хворих на бронхіальну астму, майже втричі перевищувала кількість дівчаток. Анамнестичними та клініко-параклінічними особливостями розвитку та перебігу бронхіальної астми у дітей переважно були: обтяжена спадковість по материнській лінії (50,52 %); наявність харчової алергії (47,37 %); скарги на сухий кашель (93,60 %) та приступи ядухи вдень і вночі (62,21 %); неконтрольований перебіг захворювання асоціювався, переважно з середнім ступенем тяжкості, найвищими показниками імунoglobуліну Е загального ($762,72 \pm 113,4$ МО/мл) і еозинофільного катіонного протеїну ($158,4 \pm 23,97$ нг/мл) та гіперчутливістю до пилку бур'яну амброзії (58,94 %) і до побутових алергенів - домашнього пилу (35,78 %) і кліща побутового пилу *Dermatofagoides pteronissinus* - (29,47 %); до епідермального алергену kota (23,15 %), також побутовими предикторами розвитку персистуючого перебігу було проживання в помешканнях, в яких більше, ніж 10 років, не було ремонту (ВШ= 3,56, ДІ [1,08; 11,68]) та утримання домашніх тварин (ВШ= 6,27, ДІ).

2. Thesis is devoted to the improvement of the diagnosis of bronchial asthma on the basis of studying the polymorphism of the collagen genes COL1A1_1 (rs1107946), the ACTN3 gene (actinin, alpha 3) rs1815739, interleukin-4 (C-589T) and aldo-ketoreductase family 1 in ventilatory capacity of the lungs in children with bronchial asthma and the features of the clinical course of the disease, taking in to account environmental factors. The work shows 120 children from 8 to 17 years, 11 months, 29 days (average age 14.01 ± 0.24 years), including 95 children with bronchial asthma, who were hospitalized in the allergy department of Children's Clinical Hospital № 5, Zaporozhye, and the control group - 25 practically healthy children, representative by age. All groups were compared by age and sex ($p > 0.05$), examined by doctors (pediatric allergist and pediatrician), who in making the diagnosis were guided by the data of general clinical and instrumental examinations and the requirements of current orders of the Ministry of Health of Ukraine. According to the results of questionnaires, analysis of living conditions, clinical and anamnestic data, assessment of physical development of children, laboratory indicators, it was found that 27.36 % of children had an intermittent course of the disease. The majority of patients - 34.7 % had a mild persistent course of asthma.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шумна Таміла Євгенівна
2. Shumna Tamila Yevhenivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчаренко Леонід Сергійович
2. Ovcharenko Leonid Serhiiiovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільченко Світлана Іванівна
2. Ilchenko Svitlana Ivanivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пахольчук Ольга Петрівна

2. Pakholchuk Olga Petrivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашкова Олена Єгорівна

2. Pashkova Olena Yehorivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Леженко Геннадій Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Леженко Геннадій Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.